

pisati Grimm in da je tako mogel pisati le Kopitar. V svrhu tega dokazovanja pa je moral Murko poseči v celo delovanje Kopitarjevo, posvečeno narodnim pesmim in kar je ž njimi v zvezi, in treba se je bilo opirati tudi na historijo in na osebe tedanjega časa, zlasti na Vuka, in na drugi strani — to je odlična specialiteta Murkova — na sodobne velike nemške slovstvenike. — Tako prihaja marsikaj novega na dan; kar pa je bilo znano, to prešinja nova luč. Skratka, razprava je vzor za metodiško znanstveno dokazovanje na polju literature, ima pa še prednost, da se gladko čita.

V istem zvezku (stran 156.—161.) ocenjuje Murko znano Brücknerjevo „Geschichte der polnischen Literatur“, ki je v Amelangovi založbi v Lipskem izšla leta 1901. kot prvi zvezek velikega literarnega podjetja „Die Literaturen des Ostens in Einzeldarstellungen“, ki smo ga tudi mi ob njega začetku (v „Zvonu“ 1902, stran 210.) na kratko omenili. — Dr. Murko poudarja na značilnih zgledih posebnost znamenitega Brücknerjevega dela, tem znamenitejšega, ker se Brückner dotlej ni kazal posebej za slovstvenika. Odkar sem pred nekaj meseci imel priliko, osebno občudovati njega sedanje fenomenalno znanje na tem polju in njegov fini — morda prefini — okus, postala mi je šele prav jasna vsaka beseda, ki jo piše Murko o tej slovstveni zgodovini; knjiga je izšla leta 1900. tudi v poljskem jeziku.

Dr. Jos. Tominšek.

„Svetovna knjižnica“. V. Pierre Loti: Islandski ribič, roman, iz francoščine prevel Fran Šturm. Tiskala in založila „Goriška tiskarna“ A. Gabršček. Gorica 1904. Cena K 1·20, po pošti K 1·30. Pierre Loti spada med najpriljubljenejše francoske pisatelje in to po pravici. Njegove povesti, brez sentimentalnosti, so pristrčne in polne pristnega čuvstva. „Islandski ribič“ je eno najboljših del tega pisatelja in naše občinstvo mora biti hvaležno „Goriški tiskarni“, da mu ga je podala v slovenskem jeziku.

Ljubljanska katastrofa. Pripoved iz djačkog života, napisal Ante Kovačić. 1904. Tiskara V. Jakšiča. Glina. 8°. 50 str. Cena 50 vin. Nabiralci predplačnikov dobivajo na vsakih 10 primerkov 1 primerok zastonj ter se prosijo, da pošljejo za 1—5 primerkov 10 vinarjev, za 10 primerkov 20 vinarjev za poštarino. Naročila sprejema tiskarna V. Jakšiča v Glini.

Dr. Ante Kovačić, odvetnik-začetnik v Glini in darovit pisatelj, je končal tragično. Kmalu potem, ko je dobil odvetniško mesto, se je oženil, pa je zopet kmalu potem potemnel na duhu, umrl in ostavil v siromaštvu vdovo in nepreskrbljeno deco. — Ker je čisti dobiček namenjen vdovi in deci njegovi, priporočamo že zaradi tega I. zvezek zbranih del, ki jih namerava izdajati vdova po mogočnosti.

Prvi zvezek obsega pripoved „Ljubljanska katastrofa“. Pisatelj opisuje v njej potovanje dveh mladih Hrvatov po Kranjskem, njiju srečne in nesrečne doživljaje in ljubavni roman z dvema sestrama, ki se po neverjetnih slučajih seznanita z Andrijem. Andrij začne nedolžno ljubezen z obema, dočim je Miško, njegov drug, hladen. Obe sestrji, ena zakonska in druga nezakonska, sta o svoji razmeri obveščeni ter vse odkrijeta Andriji. Da ne bi ene ni druge razžalil, se od obeh prijazno poslovil in odide z Miškom v Zagreb. Nekega dne pride Andrija v Zagreb s svojo nevesto in njeno materjo, da si nakupi za ženitev potrebnih stvari. Sestane se z Miškom, ki je dobil vsled legarja golo glavo, in z nekim kičošem Gustavom, ki je večer jurist in se baha, da ima neko ljubavno razmerje z omoženo gospo v Brežicah. Na njegov poziv gredo vsi trije k „Caru avstrijskemu“ večerjat. Tu vidita oba potnika, ki sta nekdanj po Kranjskem potovala,